

[Inge Dahl-Sørensen]

Den rigtige løsning ville være, om EF-Parlamentet fik virkelig lovgivende myndighed og således også sikrede et mere demokratisk og dermed åbent europæisk fundament.

Om der kan findes en mellemløsning, må udvalgsarbejdet vise. Justitsministerens forslag om, at bestemmelsernes ordlyd ændres, fortjener en seriøs behandling, og mon ikke et kompromis kunne findes ad denne vej?

I øvrigt tilslutter Venstre sig justitsministerens og regeringens holdning i denne sag.

Gert Petersen (SF):

Den lovgivning om offentlighed i forvaltningen, der efterhånden er formet herhjemme, har betydet ganske store skridt fremad, selv om den stadig væk har sine mangler. Jeg synes stadig væk, at der er rester af geheimstatstankegang, f.eks. sådan noget som de lukkede postlister. Det er et spørgsmål, vi vil komme tilbage til senere. Og så er der altså den anakronisme – og jeg mener, at det må være en anakronisme – at man principielt hemmeligstempler administrationens behandling af EF-sager.

Hvad enten man kan lide det eller ej – og vi er nogle, der ikke er så begejstrede for det – så må man erkende, at EF mere og mere bliver til et vigtigt felt for beslutninger, der vedrører vores hverdag. Jeg vil godt citere, hvad en erfaren journalist, som også har haft sin gang herinde i mange år, Carl Otto Brix, skriver i bogen »Retten Til Viden«:

»På kryds og tværs mellem ministerierne er der nedsat udvalg, som beskæftiger sig med EF-spørgsmål. Det er ikke for meget sagt, at netop på disse felter finder vi den vigtigste økonomiske og politiske diskussion i dagens Danmark, men da der altså er klistret et EF-mærke på dem, kan de holdes uden for offentlighedens nysgerrige blikke. Embedsmændene kan bare læne sig tilbage og lade kontorbudet klistre den beskyttende mærkat på, og det hele kan få lov til at fortsætte som i salig kong Frederik VI's enevoldstid, intet profant kiggeri over skulderen.«

Det er netop denne automatik, vi i SF har ønsket at få afskaffet, for som Leif Hermann gjorde opmærksom på, da SF's beslutningsforslag var til første behandling, vil det stadig være muligt at opretholde fortrolighed om særligt følsomme EF-sager, men efter en konkret vurdering. Som han sagde dengang, vil SF derhen,

hvor »man ikke har generelle bestemmelser, der siger, at hver gang der . . . står EF på et stykke papir, så kan man putte det ind under« bestemmelserne om fortrolighed. Jeg henviser til Folketingets forhandlinger 1989-90, sp. 2640. Det er hovedsagen.

Derfor kan vi for vores skyld godt, under forudsætning af at dette lovforslag vedtages i uændret form, i betænkningen prøve på at ride op nogle principper for den konkrete vurdering, jeg her har talt om. Det er nemlig det, det handler om. Det er automatikken, vi vil til livs. Under nogle omstændigheder kan det være nødvendigt, naturligvis, at behandle sagerne fortroligt.

Det er helt urimeligt, når regeringen hævder, at regeringens eller Danmarks forhandlingsmuligheder forringes af, at automatikken ophæves. Jeg har noteret mig de syrlige betragtninger herom i bemærkningerne til lovforslaget og også i fremsættelsestalen. Man kan vel heller ikke forvente, at ministre og topembedsmænd er lykkelige ved, som Carl Otto Brix sagde, »profant kiggeri over skulderen«. Det gør livet vanskeligere for dem, det siger de også selv i bemærkningerne, men det er altså demokratiets vilkår, skal jeg hilse og sige. Det er godt nok i strid med visse EF-traditioner, men mon dog ikke der er bred vilje til at bekæmpe den slags traditioner, i stedet for at vi skal tilpasse os dem?

Jeg vil advare imod, at man, når, hvad jeg håber, dette lovforslag er vedtaget, svarer igen med at overfortolke § 13 i offentlighedsloven til skade for den generelle aktindsigt i, som det hedder i den tekst, der foreslås fjernet, »dokumenter, der udarbejdes i forbindelse med behandlingen af forslag til EF-vedtagelser, eller som vedrører spørgsmål om fortolkningen eller opfyldelsen af fællesskabsretlige regler«. Det er denne aktindsigt, vi principielt vil have knæsat, og som knæsættes med vedtagelsen af dette lovforslag.

Undtagelser vil der naturligvis være i henhold til § 13, det er klart, og vi kan godt for vores skyld drøfte, hvordan man i betænkningen kan formulere det, men automatikken må væk, og den kommer væk, når og hvis dette forslag vedtages.

Tom Behnke (FP):

Det var en glædens dag den 17. maj 1990, da